

Riktlinjer för konstnärlig utsmyckning

av offentliga miljöer

Prövning av byggobjekt

Vid beslut av kommunfullmäktige om ny-, om- och tillbyggnation av lokaler ska konstnärlig utsmyckning ingå i uppdraget och beräknas med 1% av byggkostnaderna. Varje enskilt byggobjekt bör bedömas efter byggnadens och miljöns förutsättningar om utsmyckning eller inköp av konst ska tillämpas. Bedömningen ska ingå i beslutet av kommunfullmäktige och lämnas över till konstansvarig nämnd.

Oavsett vem som äger fastigheterna är det betydelsefullt att den konstansvariga nämnden ges möjlighet att i så tidigt skede som möjligt påverka utformningen och andra frågor vid planeringen av den konstnärliga gestaltningen.

I de fall där konstnärlig utsmyckning inte är lämplig bör de överskjutande medlen samlas i en fond eller motsvarande och kunna användas flexibelt till kommande ny-, om- och tillbyggnationer.

De avsatta medlen ska enbart användas till att genomföra den konstnärliga gestaltningen i dess helhet, inklusive kostnaderna för förstudie, konstnärarvode, material, transporter, montering och övrigt för utsmyckningens utförande.

Den konstnärliga utsmyckningen bör betraktas som en del av byggnaden där fastighetsförvaltaren har ansvar för drift, skötsel och planerat underhåll. Större förändringar eller ingrepp i konstverket ska beslutas i samråd med konstansvarig nämnd.

Konstnärlig projektledare

För varje konstnärlig insats kan kulturutskottet besluta om att anlita en extern projektledare med hög konstnärlig kompetens, för att garantera kvalitet och mångsidighet. Med kvalitet avses bland annat hantverksmässig skicklighet. Med mångsidighet avses bland annat olika konstriktningar, tekniker och motivområden.

Kravspecifikation och Platsanalys

För varje konstnärlig insats kan kulturutskottet besluta om att kravspecifikation och platsanalys ska genomföras. Specifika mått, beställarens önskemål och övriga krav som ställs på konstverket ska sammanställas i en uppdragsbeskrivningen som kommer konstnären till del. En kravspecifikation ska beskriva behovet men inte vara en estetisk önskelista.

Platsens identitet, tillgänglighet, omgivning, funktion och utformning bör beaktas i samband med stråk, knutpunkter, enhetliga områden, gränser och landmärken.

Urvalsprocess

Projektledaren eller motsvarande är ansvarig att sätta igång idéfasen genom att välja lämpliga konstnärer som får uppdrag till skiss eller utkast. Gemensamt med kulturutskottet och konstansvariga tjänstemän väljs ett alternativ. Om möjligt inkluderas även byggansvariga och brukare i urvalet.

Projektledaren eller motsvarande ska ge stöd genom hela processen och vara en mellanlänk mellan konstnären och de övriga representanterna.

Genom att prioritera lokala konstnärer främjar vi en offentlig miljö där den konstnärliga gestaltningen präglas av lokal konst, detta kan i förlängningen bli ett uppmärksammat besöksmål. För invånarna i kommunen stärker vi känslan av att bo i en konstnärlig kommun samtidigt som vi underlättar för konstnärer att bo och verka i kommunen. Beställningarna ska fördelas på så stort antal konstnärer som möjligt, utan att ge avkall på kvalitet och mångsidighet.

I de fall där kravspecifikation, platsanalys och beställarens önskemål inte går att tillgodose på ett lokalt plan kan projektledaren söka konstnärer utanför den lokala konstscenen.

Konstnärens inkludering

Konstnären bör tas in i ett tidigt skede i arbetsprocessen för att inte begränsa konstens möjlighet att utvecklas till djupgående projekt. Konstnärer har ofta stor vana av komplexa processer och kvalitén på ett lyckat projekt bygger nästan alltid på hur väl konstnären har hanterat platsen, situationen och de inneboende behoven.